

Mal for pedagogisk årsplan for Lørenskogbarnehagene

Godkjent av SU: 09.03.2026

Lørenskog
kommune

Innholdsfortegnelse

Forord	3
1. Innledning – Lørenskogbarnehagene	4
1.1 Vårt verdigrunnlag	5
1.2 Presentasjon av navn barnehage	6
2. Barnehagens innhold og oppgave	6
2.1 Omsorg	6
2.2 Lek - vennskap	7
2.3 Danning og læring	8
2.4 Barns medvirkning	8
2.5 Barnehagens digitale praksis.	9
2.6 Barnehagens språkmiljø	10
2.7 Barnehagens psykososiale miljø	11
2.8 Forebygging av seksuelle overgrep	12
2.9 Bærekraftig utvikling	13
2.10 Kosthold	13
2.11 Trygg i Barnehagen	14
2.12 Trafikksikkerhet i Lørenskogbarnehagene	15
3. Barnehagen som pedagogisk virksomhet	15
4. Samarbeid	17
4.1 Samarbeid hjem og barnehage	17
4.2 Overganger	17
4.3 Tverrfaglig samarbeid i barnehagen	18
5. Arbeidsmåter, progresjon og fagområdene hånd i hånd	18
5.1 Progresjonsplan - fagområdene	19

Forord

Ifølge lov om barnehager skal alle barnehager utarbeide en årsplan. Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen skal arbeide med omsorg, danning, lek og læring. Dette for å fremme barnas allsidige utvikling og for å ivareta samarbeid med barnas hjem.

Årsplanen skal også gi informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes. Konkretisering av barnehagens arbeid for barns medvirkning må beskrives i årsplanen. Barnehagens årsplan fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg og skal følge kalenderåret.

En felles mal for årsplan for de kommunale barnehagene skal bidra til at det blir et likeverdig og enhetlig barnehagetilbud i alle Lørenskogbarnehager for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringsspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i barnehagene i Lørenskog.

Årsplanen er utarbeidet på grunnlag av:

- Lov om barnehage.
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.
- Kommuneplan for Lørenskog og Kvalitet i barnehage og skole – strategisk plan 2018-2026.
- Lørenskogs standarder for samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.
- Barnehagens vedtekter.
- Lørenskog kommunes verdier.

Årsplanens funksjoner ifølge lov om barnehager:

- Det skal være et arbeidsverktøy for ansatte. Det er for å sikre at barnehagens personell styrer barnehagen i en bevisst og uttalt retning. Hver enkelt barnehage avgjør hvilke andre konkrete planer de ønsker å utarbeide for kortere eller lengre perioder.
- Gjennom årsplanen får foresatte et godt innblikk i barnehagens arbeid, og kan se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene og de overordnede målene. Dette gir foresatte en reell mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen.
- Et grunnlag for barnehagemyndighetens tilsyn i barnehagen.
- Gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Barnehagen ses på som en del av utdanningsløpet der lek, språk og god relasjonskompetanse er spesielle faglige utviklingsområder.

1.1 Vårt verdigrunnlag

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Personalet har som rollemodeller et særlig ansvar for at barnehagens verdigrunnlag etterleves i praksis. Refleksjoner over egne verdier og handlinger inngår i personalets pedagogiske drøftinger.

Barnehagens verdigrunnlag bygger blant annet på:

- «Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi» (Lov om barnehager).
- «Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.» (Rammeplan for barnehagen)
- «Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet» (Rammeplan for barnehagen)

Lørenskog kommunen har tre verdier som gjelder for alle ansatte i kommunen. Verdiene skal kjennetegne kommunen i vårt møte med innbyggere og brukere av kommunale tjenester.

Våre verdier og hva de betyr for oss:

Åpen:

Vi møter innbyggerne og hverandre med åpenhet, tillit og toleranse.
Vi er romslige og gir plass for forskjellighet.

Troverdig:

Vi holder det vi lover
Vi behandler alle profesjonelt.
Vi gir presis og objektiv informasjon.

Engasjert:

Vi engasjerer oss faglig og personlig og streber etter å utgjøre en forskjell.
Vi er fleksible og forandringsvillige, og setter pris på nye ideer og initiativ.

1.2 Presentasjon av Kurland barnehage

Kurland barnehage er en av 21 kommunale barnehager i Lørenskog kommune.

Kurland barnehage er en 5 avdelings barnehage som ligger naturnært på Kurland.

Uteområde vårt er stort og variert, og gir barna gode erfaringer og utfordringer. I tillegg har vi kort vei til skogen, som vi bruker mye i hverdagen.

Alle Lørenskogs kommunale barnehager har egen styrer på huset.

Vi har pedagoger i alle pedagogstillinger, og alle assistentene våre har barne- og ungdomsarbeiderfaglig utdanning.

Kurland barnehage har plass til 83 barn i alderen 1-6 år.

Vi har to avdelinger for barn i alderen 1-3 år og tre avdelinger for barn i alderen 3-6 år.

Vi har 19 årsverk i barnehagen.

Vår visjon: Kurland barnehage – en arena for kreativitet, lek, læring og humor.

Våre verdier: Humor Engasjement Raushet Vi sier at vi er **HER** for barna.

2. Barnehagens innhold og oppgave

2.1 Omsorg

Alle barn blir sett og får hjelp og støtte til det de har behov for. Omsorg handler både om forholdet mellom barna og personalet og barnas omsorg for hverandre.

Alle barn i Kurland barnehage skal oppleve at de får omsorg som er tilpasset deres behov. Det er en forutsetning for all samhandling at det ligger god omsorg til grunn for de valgene vi tar for og med barna. I Kurland barnehage utøver vi omsorg slik

- Barnehagen har tilvenning etter Lørenskog modellen som legger grunnlaget for en trygg oppstart i barnehagen for barna og for foresatte.
- Personalet sier hei og bruker barnets navn når det kommer i barnehagen
- Personalet holder blikkontakt i samtale med barna
- Personalet er aktivt til stede i leken
- Personalet viser glede i samspillet
Glede inviterer til samspill. Smilet er et signal om at du er tilgjengelig og åpen
- Personalet er sensitive voksne som ser barnet initiativ, er lydhør for barnas ønsker og behov.
- Personalet gleder oss over barnets mestring
- Personalet beholder roen og bruker lavt stemmeleie
- Personalet takker for dager og sier ha det når barna går hjem

- Personalet oppfordrer barna til å hjelpe hverandre i løpet av dagen
- Personalet tilbyr hvile og soving for de med behov.
- Personalet deler i små grupper og tilbyr rolige aktiviteter

2.2 Lek - vennskap

Barn deltar i variert lek der de utvikler kompetanse og danner gode relasjoner.

I Kurland barnehage er det viktig at barna opplever glede i samspill med andre gjennom lek. For å få til dette jobber vi slik

- Personalet gir tid og rom for lek ved å
 - Dele barna i mindre lekegrupper
 - Verne barnas lek, avbryter ikke lek hvis det ikke er nødvendig.
- Personalet inviterer barna til variert lek ved å introdusere
 - Eventyr
 - Sanger
 - Tema-arbeid
- Personalet er bevisst sin rolle i lek ved å
 - de støtter og bistår de som har behov.
 - Varierer mellom å være aktiv deltaker og observatør
- Personalet gir barna felles referanser i lek ved å
 - Å introdusere temaer og lekemateriell slik at lekeinnhold kan deles
 - Personalet tar utgangspunkt i barnas interesser og behov i planlagte og spontane aktiviteter
- Personalet legger til rette for stimulerende lekemiljøer som inviterer til lek,
 - Gjennom å organisere lekematerialet i barnas høyde
 - Ved bruk av visuelle bilder
- Avdelingene har ulike soner og områder der barna kan møtes i lek ved å
 - Bruke estetiske virkemidler som musikk, kunst, fantasi og drama.
 - Ulike materialer
 - Tilpasset alder og utviklingsnivå
- Det er aldersinndelte lekegrupper på tvers av avdelinger
 - For å bygge relasjoner på tvers
 - Ved å ha felles aktivitetsdager gjennom året
- Personalet tilbyr og deltar i ulike lekaktiviteter i uteleken.
 - Eksempler på aktiviteter kan være dans og musikk, ballspill, regellek og vannlek, aking, ski og turer
- Personalet jobber med inkludering i lek ved å
 - Fremsnakke alle barn
 - Sette av tid til alle barn

2.3 Danning og læring

Danning bidrar til at barna forstår felles verdier og normer som er viktige for demokratisk fellesskap. Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positiv selvforståelse. Barna opplever et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

- Personalet hilser barna med navn når de kommer i barnehagen.
- Personalet er genuint opptatt av å bli kjent med hvert enkelt barn.
- Personalet viser nysgjerrighet for ulike familier og viser respekt for at alle familier kan se ulike ut.
- Personalet viser barna at alle er viktige
- Personalet setter grenser for barn og hjelper barna med å utsette egne behov
- Personalet bekrefter barna for den de er og ikke for hva de presterer.
- Personalet viser barna at de er gode nok slik de er.
- Personalet er tilstedeværende voksne som ser og støtter barna.
- Personalet viser barna at en kan prøve og feile og prøve igjen.
- Personalet møter, bekrefter/speiler barnas følelser og setter ord på hvordan barna har det.
- Personalet viser barna at det å ha forskjellige følelser er naturlig.
- Personalet viser glede og entusiasme i samspillet med barna.
- Personalet viser barna å glede seg over det de får til selv, og glede seg over det andre får til.
- Personalet gir barna støtte til å løse konflikter og ta andres perspektiv.
- Personalet viser barna at det er flere måter å gjøre ting på, min måte er like god som din måte.
- Personalet involverer barna i praktiske arbeidsoppgaver for fellesskapet.
- Personalet viser barna at det å bidra i hverdagssysler er nyttig og gir glede for fellesskapet
- Personalet tilrettelegger for å inkludere andre kulturer i barnehagen
- Barnehagen markerer mangfolds uke, FN-dagen, Samefolkets dag og andre religiøse høytider som er representert i barnegruppen

2.4 Barns medvirkning

Barnehagen ivaretar barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna får gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

I Kurland barnehage er barns medvirkning i varetatt på denne måten:

- Personalet er lydhøre og tar barnas innspill på alvor. Er ikke barnas ønsker gjennomførbare, kan personalet i samarbeid med barna og gjøre små justeringer slik at barna allikevel har hatt medvirkning. Personalet gir barna gode forklaringer og begrunnelser dersom vi ikke kan gjøre en aktivitet.
- Personalet jobber i smågrupper slik at barna lettere kan uttrykke sine meninger

- Personalet er bevisste på barnas kroppsspråk og ulike uttrykksmåter. Dette er spesielt viktig hos de yngste barna som ikke har så godt verbalt språk.
- Barna får velge blant ulike aktiviteter.
- Personalet respekterer barnas ønske om å ikke velge. Noen ganger kan barnas behov for å observere litt før de går inn i en lek eller aktivitet.
- Barna har indirekte medvirkning gjennom valg som blir tatt ut fra barnegruppas interesser og som vi bygger videre på i det pedagogiske arbeidet
- Barna får hjelpe til med praktiske oppgaver (eks. oppgaver som utføres av ukens ordensbarn)
- Personalet sørger for at barna ikke pålegges større ansvar enn de kan ha, når de skal ta valg.
- Personalet lar barna delta i vurderingsarbeidet ved å observere reaksjoner og kroppsspråk og ved å gjennomføre barnesamtaler

2.5 Barnehagens digitale praksis.

Barnehagens digitale praksis bidrar til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet støtter dette opp om barnas læringsprosesser. Det oppfyller også rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy er personalet aktive sammen med barna. Barnehagen utøver digital dømmekraft og bidrar til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

I Kurland barnehage har alle avdelinger Ipad som er tilrettelagt for barna. Ipaden har apper som er beregnet på barn i barnehagealder. Dette er apper med pedagogisk innhold og som er kvalitetssikret av Lørenskog kommune.

Ipad kan brukes sammen med en i personalet, eller av barna alene. Ipad kan for eksempel brukes som verktøy for innhenting av ideer og kunnskap i forbindelse med prosjekter og i utforskende aktiviteter.

I Kurland barnehage brukes både Ipad og mobiltelefon til å ta bilder sammen med barna. Barna får mulighet til å ta bilde selv og dokumenterer det de mener er viktig.

Allerede i barnehagen må vi gi barna en begynnende forståelse for at bruken av digitale verktøy har en etisk side som alltid skal vurderes. Gjennom vårt styrende dokument, IKT og barn, er målet: «Barna utvikler digital danning gjennom kunnskap om kreativ og kritisk bruk av digitale verktøy»

I Kurland barnehage gir vi barna en begynnende forståelse for de etiske valg rundt bruk av digitale hjelpemidler slik:

- Når personalet tar bilder snakker dem med barna om hva vi skal bruke bildene til og viser de bildene som er tatt.
- Barnet kan si nei til å bli tatt bilde av, og bli respektert for dette valget av den som tar bilder.
- Personalet lærer barna at det ikke alltid er nødvendig å ta bilder hvor ansiktene vises og forklarer hvorfor vi velger bilder uten ansikt.

2.6 Barnehagens språkmiljø

Barnehagen er bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barns utvikling. Gjennom dialog og samspill støttes barna i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen anerkjenner og verdsetter barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk.

Hva gjør vi i Kurland barnehage for å sikre et godt språkmiljø for barn:

- Personalet er opptatt av at alle hverdagssituasjoner i barnehagen, slik som påkledning, måltid, samling, lek osv. skal være språkfremmende.
- Personalet setter ord på egne og barnas handlinger
- Personalet har samlinger der de synger, forteller eventyr, rim og regler og bruker temaarbeid som utgangspunkt
- Personalet benytter dagtavle i hverdagen
- Personalet stiller spørsmål og gir barna tid til å svare
- Personalet oppmuntrer barn til å bruke språket ved å bruke hint
- Personalet bruker alternative kommunikasjonsformer, slik som bilder og tegn til tale
- Personalet benytter seg av plakater og visuelle konkrete som innbyr til samtaler
- Personalet bruker Widget som er digital platform for å lage digitale bilder støttet av ASK
- Personalet repeterer, utvider og stiller åpne spørsmål
- Personalet skal støtte barnas morsmål og legge til rette for flerspråklighet ved å si hei, telle, syng sanger, benytte Polyino og lytte til musikk på ulike språk.
- Personalet benytter bøker, I Pad, spill, språkkista, snakkepakka og dagtavle på alle avdelinger for å fremme språkutvikling.
- Personalet låner bøker på bokbussen, bøkene settes frem i lese krok på avdeling slik at de er lett tilgjengelig for barna. Personalet setter seg ned for å lese for barna.
- Personalet observerer og følger opp de barna som vi ser trenger ekstra støtte
- Personalet vurderer om barna har behov for, og utbytte av språkgrupper, hvor vi følger opp barnet i et mindre miljø.

- Personalet benytter seg av blant annet, ASQ, Ord som gror og TRAS for å kartlegge og registrere barns språkutvikling i barnehagen og hjemme.

Som del av Lørenskog kommunes satsing på kvalitet i barnehagene, har vi gjennom Trygg i barnehagen og CLASS, klare retningslinjer for hvordan personalet skal følge opp språkarbeid. Barnehagene observeres og får tilbakemelding på, hvordan de ulike avdelingene jobber med språkstøtte. Etter slike observasjoner skal hver og en avdeling gjøre tiltak for å forbedre sin praksis ut ifra tilbakemeldingsrapporten.

Flere av de ansatte har deltatt på kurs med Tegn til tale. Alle de ansatte skal benytte seg av tegn for å kunne tilby en alternativ og språkstøttene kommunikasjonsform for barn som har lite verbalt språk.

Alle barnehager i Lørenskog kommune har en ansatt som har tittelen «språkansvarlig». Språkansvarlig sørger for at vi til enhver tid har oppdatert språkmateriell- og kartleggingsmateriell tilgjengelig.

2.7 Barnehagens psykososiale miljø

Barnas fysiske og psykiske helse fremmes i barnehagen. Barnehagen bidrar til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp.

Barnas selvfølelse støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen legger aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

- Personalet hjelper barna i sin selvstendighetsprosess, ved å la de få prøve mest mulig selv og støtte de når de trenger hjelp.
- Personalet jobber for at barn får kjennskap til allment aksepterte normer og regler for atferd, slik som å ta hensyn til andre, vise omsorg, dele og å hjelpe hverandre. Ved å være til stede i lek og gjennom barnehagedagen.
- I formelle læringssituasjoner jobber personalet med de «Ti små vennebøkene», hvor daglige problemstillinger barna kan gjenkjenne fra barnehagehverdagen belyses.
- I uformelle læringssituasjoner bistår personalet barna med å finne løsninger selv. Ved å veilede og stille åpne spørsmål der barna blir nødt til å tenke selv.
- Personalet er gode rollemodeller når man arbeider med å fremme barnas empatiske evner. Slik som å snakke med barna om hvordan man tar andres perspektiv, vise omsorg og å hjelpe hverandre.
- Personalet hjelper barna med å inngå i betydningsfulle relasjoner, der de opplever glede av å hjelpe andre.
- Personalet veileder barn der lek ender i uheldige samspill. Ved å støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- Personalet bruker rollespill eller planlagte filosofiske samtaler.
- Personalet må være lydhøre for barnas egne meninger og tanker.

- Personalet er tilgjengelige for barna slik at de kan be om hjelp.

Plikt til å sikre at barna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (Barnehagelovens §8)

Alle som arbeider i barnehagen, skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren skal melde fra til barnehageeieren i alvorlige tilfeller.

Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.

Slik jobber personalet i Kurland barnehage med aktivitetsplikt (Barnehagelovens §8)

- Viser det seg, etter undersøkelse av saken, at barnet ikke har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø inntreffer aktivitetsplikten for Kurland barnehage.
- Kurland barnehagen lager aktivitetsplan i samarbeid med foresatte. Aktivitetsplanen har konkrete tiltak, start dato og en evalueringsdato. Hvis situasjonen ikke har endret seg på evalueringsdato, lages en ny aktivitetsplan med nye tiltak og ny evalueringsdato.

2.8 Forebygging av seksuelle overgrep

Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å observere og motta informasjon om barnas omsorg- og livssituasjon. Lørenskog kommune har utarbeidet en rutine som skal bidra til å forebygge seksuelle overgrep gjennom å skape trygge, sterke barn. Barnehagene jobber systematisk over tid for å bidra til at barn og unge får trygge og gode oppvekstforhold. Barn lærer om seksualitet, kropp og følelser og dette gir større mulighet for å kunne si ifra hvis de opplever krenkelser som for eksempel seksuelle overgrep. Barna lærer hva som er naturlig, hva som er rett og galt i forhold til egen og andres kropp, for å sette grenser for seg selv.

I Kurland barnehage jobber vi med forebygging av seksuelle overgrep etter følgende plan:

Alder	Organisering	Innhold	Litteratur
1-2 år	Hverdag (ved avkledding, påkledding og bleieskift)	Navn på kroppsdel	Minsten og den fine kroppen, Lars er Lars, min første bok om Kroppen
3 år	Temaarbeid	Navn på kroppsdel	«Thomas og Kristine»
4 år	Temaarbeid	Kunne si ifra/sette grenser. Respekt for egen andres grenser.	«Si Stopp» (10 små vennebøker)

5 år	Samtalegrupper	Kroppen, Hvordan blir vi til, Gode og vonde hemmeligheter	«Jeg er meg! Min meg» «Kroppen min eier jeg»
------	----------------	---	---

Personalet jobber aktivt med å observere og se hva barna uttrykker. Vi er opptatt av at det ikke bare er barnets verbale uttrykk som blir lyttet til, men også nonverbale og fysiske uttrykk.

2.9 Bærekraftig utvikling

Lørenskog har som visjon at kommunen skal være grønn, trygg og mangfoldig. Denne visjonen skal gi retning for Lørenskog-samfunnet.

Gjennom miljøarbeidet skal barna lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på jorden.

Beskriv:

- Personalet lærer barna om kildesortering, resirkulering og gjenbruksverdi.
- I barnehagen dyrker vi grønnsaker og andre nyttevekster, der barna er delaktig i alt arbeid fra vi planter til vi høster.
- Personalet lærer barna å stelle godt med blomster og planter slik at de er til glede og nytte for insekter og mennesker.
- Personalet lærer barna navnet på forskjellige plante arter.
- Alle avdelinger jobber med matsvinn
- Avdelingene går på tur i nærmiljøet og bruker naturen på en slik måte at vi ikke forringer eller ødelegger naturen.
- Personalet gir barna gode naturopplevelser for å la de glede seg over natur og dyreliv.
- Personalet lærer barna om hvilken nyttig resurs dyrene er for naturen og økosystemet.
- Personalet lærer barna å ta med seg egen søppel når man ferdes i naturen og ute.
- Barna bidrar med å holde uteområdene i barnehagen ryddige og fri for søppel.

2.10 Kosthold

Barnehagene i Lørenskog følger kostholdsrådene som Folkehelseinstituttet anbefaler. Målet er at barnehagene bidrar til variert, sunt og bærekraftig kosthold.

I Kurland barnehage er vi opptatt av å servere sunn og variert mat som gir små barn i vekst energi. Vi serverer grovt brød, grove knekkebrød, sunne påleggstyper, lettmelk, vann, frukt og grønnsaker.

Vi serverer tre varme måltider i uken, havregrøt og to måltider levert av Matibox. Maten som leveres fra Matibox har varierte menyer og tilbyr kjøtt, fisk og vegetarmåltider. Maten tilpasses matreservasjoner og allergier.

I perioder tilbyr vi matlaging, fremfor å få mat levert fra matibox, da har vi en variert suppe meny. Noen ganger med brød til, pølser, kjøtt eller krutonger. Her får barna på avdelingene delta i matlagingen, de skreller, kutter og blander. Dette gir barna kunnskap om ulike grønnsaker og deres smaker. I tillegg til å få en begynnende forståelse av hvilken type mat som er sunn for kroppen.

2.11 Trygg i Barnehagen

Trygg i barnehagen er en kvalitetssatsing for kommunale barnehager, i tråd med målsettinger i Strategisk plan 2018 – 2026 (Kvalitet i barnehage og skole). I barnehagen skal barn oppleve stimulerende miljø som oppmuntrer til lek, læring og mestring. I Lørenskog kommune er det et mål at alle barnehagene skal være høykvalitetsbarnehager.

Gjennom arbeidet med Trygg i barnehagen blir de ansatte observert ved hjelp av CLASS (Class Room Assessment Scoring System), et observasjonsverktøy som er utviklet for å måle samspillskvaliteten mellom ansatte og barn. Samspill med varme og stimulerende barnehageansatte gir god barnehagekvalitet, og legger grunnlag for barns senere utvikling og livsmestring. Trygg i barnehagen handler om økt kompetanse hos ansatte om hvilken betydning gode relasjoner mellom ansatte og barn har for barnas utvikling og læring.

Trygg i barnehagen er en kvalitetssatsing som gjør de ansatte mer sensitive, flinkere til å ta barnas perspektiv, til å regulere atferd på gode måter og bedre på å støtte barnas språkutvikling, læring og utvikling. Hovedformål er å sikre høykvalitetsbarnehager og et likeverdig tilbud av høy kvalitet til alle barn.

I Kurland barnehage jobber vi slik med å implementere «Trygg i barnehagen»:

- Alle dimensjonene er en naturlig del av hverdagen. Målet er å bli enda bedre ved å ta for oss en og en dimensjon og ha et spesielt stort søkelys på dimensjonen vi jobber med
- Personalet jobber bevisst med dimensjonen hver dag i møtet med barna.
- Hver måned bruker ledergruppa tid i ledermøte til å evaluere det vi har jobbet med i perioden. Mål følges opp på avdeling, men også i ledergruppa.
- 2 ganger i året vil eksterne observatører komme til barnehagen for å se på relasjonsarbeidet mellom voksne og barna. Det gis tilbakemelding på hva observatørene har sett. Det bli satt opp bevaringspunkter og forbedringspunkter
- Det jobbes aktivt med å knytte det vi snakker om på avdelingsmøter, personalmøter og plandager til de ulike dimensjonene.

2.12 Trafikksikkerhet i Lørenskogbarnehagene

Barn har rett på en trygg og god oppvekst, der trafikksikkerhet inngår. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for den oppvoksende generasjon. Barn er trafikanter hver dag, enten som passasjer, fotgjenger og etter hvert syklist. I rammeplanen står det «Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.» Det betyr at trafikksikkerhet blir en tydeligere del av barnehagehverdagen.

I Kurland barnehage jobber vi slik med trafikksikkerhet:

- Barna bruker alltid refleks vest med barnehagens telefonnummer på, når vi går på tur utenfor barnehagens inngjerdede område.
- Personalet gjør gode risikovurderinger i forkant hver gang vi skal ferdes i trafikk med barna. I tillegg vurderes antall barn, antall voksne og hvilke grep man kan gjøre for å redusere risiko for uhell.
- Personalet lærer barna å bruke sansene i trafikken: se og høre.
- Personalet lærer barna grunnleggende trafikkregler for å ferdes til fots i trafikken.
- Personalet bruker «Beltedyret Tarkus», barnas trafikk venn fra Trygg Trafikk, i trafikkopplæringen med barna siste året de går i barnehagen.
- Barnehagen har utarbeidet rutiner for hvordan vi ivaretar sikkerhet i forbindelse med turer til fots og kollektivtransport.
- Barnehagen, ved styrer, stiller krav til busselskap og drosjer om belter og trafikkadferd ved kjøp av tjenester.
- Trafikksikkerhet står på agendaen på foreldremøtet som avholdes hver høst.

3. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning på disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder.

Planer for å sikre kvalitet i vårt arbeid med barna:

- Virksomhets plan og årsplan
- Progresjonsplan for fagområdene
- Månedspan
- Års hjul

Vi gjennomfører følgende vurdering:

- Månedsbrev
- Intern evaluering (avdeling- og personalmøter)
- Observasjoner av barns trivsel og utvikling
- Foreldresamtaler
- Utfylling av ASQ-skjemaer
- Aktivitetsplan
- IOP
- Observasjon av samspill mellom voksen/barn gjennom satsningsarbeidet «Trygg i barnehagen»

Refleksjon

- Barnehagen har jevnlig ledermøter der faglige temaer drøftes
- Det gjennomføres veiledning av personalet knyttet til praksis og CLASS

Dokumentasjon:

Dokumentasjon handler om å synliggjøre vår praksis for andre. Å bruke dokumentasjon pedagogisk handler om å forstå hva som skjer i det pedagogiske arbeidet og å reflektere over hvordan voksne legger til rette for å gi barn muligheter i hverdagen. Dokumentasjon er nært knyttet til vårt vurderingsarbeid.

I tillegg til punktene nevnt under vurdering, dokumenterer vi også gjennom bilder og oppslag på avdelingen, barnas produkter gjøres synlige på avdelingene, ukesrapport i Vigilo eller månedsbrev.

4. Samarbeid

4.1 Samarbeid hjem og barnehage

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Betegnelsene «hjemmet» og «foreldrene» omfatter også andre foresatte.

Foreldresamarbeidet skjer på individnivå, på gruppenivå og gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen har alltid barnets beste som mål.

Foreldrerådet fremmer foreldrenes fellesinteresser. Samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen bidrar til et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget er et rådgivende, kontaktskapende og samordnet organ.

I Kurland jobber vi slik med foreldresamarbeid

- Vi har minst to foreldresamtaler i året
- Vi arrangerer to foreldremøter i året, der det velges foreldrerepresentanter til FAU
- SU har jevnlig og etter behov møter med barnehagen
- Det arrangeres flere arrangementer i løpet av barnehageåret der foreldrene deltar.
- FAU bidrar med innspill til og deltakelse på arrangementer i barnehagen.
- Foreldre oppfordres til å dele temaer de ønsker å drøfte med personalet. Både direkte med personalet og gjennom FAU.
- Foreldreundersøkelsen gjennomgås med personalet og det settes inn tiltak dersom det er behov.

4.2 Overganger

I barnas liv er det mange overganger. Lørenskog kommune har egne rutiner for tilvenning til barnehagen – *Lørenskog modellen en foreldreaktiv tilvenning*. Det er også rutiner for overgang mellom avdelinger, overgang mellom barnehager og overgang til skole/SFO. Disse rutinen ivaretar samarbeidet mellom barnehagen, barn og de foresatte for en trygg og god overgang.

For tilvenning i barnehagen følger vi Lørenskogmodellen. Lørenskogmodellen beskriver hvordan barnehagene i samarbeid med foresatte tilrettelegger for en trygg og god barnehagestart for barna. Lørenskogmodellen består av minimum 5-dager med foreldreaktiv tilvenning. Tilvenningen er organisert på en slik måte at barna får etablere en trygg relasjon til en voksen i barnehagen, før barnet skal være i barnehagen uten foresatte.

Også ved overgang til ny avdeling innad i barnehagen er det viktig å ivareta barnas trygghet, og sørge for at overgangen blir god. Derfor har det blitt utarbeidet egen rutine

med utgangspunkt i erfaring gjennom flere år. Rutinen følges i alle kommunens barnehager. Rutinen innebærer blant annet at våren før barna bytter avdeling, går barna hyppig på besøk til sine nye avdelinger. I starten sammen med en voksen fra nåværende avdeling, etter hvert er det kun barna som går på besøk. I utetiden bruker personalet på den nye avdelingen litt ekstra tid på å bli kjent med de «nye» barna. Foresatte kalles også inn til en samtale med pedagogisk leder på den avdelingen barnet skal begynne på

Overgangen til skolen og SFO kan for mange oppleves som stor. Rammeplanen påpeker viktigheten av at barnehagen og skolen utveksler informasjon, og legger til rette for en trygg og god overgang. Barna skal «få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen». For å nå disse kravene har Lørenskog kommune utarbeidet en egen rutine for denne overgangen. Dette innebærer blant annet et faglig samarbeid mellom barnehagelærere og lærere i skolen, utveksling av informasjon om barna, og tilrettelegging for samarbeidsprosjekter mellom barnehage og skole. Det er også lagt inn noen overgangsobjekter og -handlinger. Blant annet får både skole og barnehage en bok som det jobbes med både siste året i barnehagen og når de begynner i første klasse. I tillegg er det lagt inn en overgangssamtale mellom barnehagen og de foresatte hvor også barnet selv deltar. Denne samtalen danner grunnlag for den informasjonen som overleveres skolen før skolestart. Vi er heldige og ligger vegg i vegg med skolen, og har ekstra gode muligheter for å bli kjent i forkant. Et av våre tiltak er blant annet at førskolegruppa går på besøk til SFO gjennom våren.

Overganger er også tema på vårens foreldremøte.

4.3 Tverrfaglig samarbeid i barnehagen

Barnehagen tilbyr tverrfaglig bistand til barn og familier. Representanter fra helsestasjonen, pedagogisk psykologisk kontor (PPK), barnevernet og barnehagen representerer det tverrfaglige samarbeidssystemet. Aktuelle samarbeidspartnere innkalles etter behov.

Det tverrfaglige samarbeidet skal ivareta

- Barn som ikke trives
 - Hvis det er bekymringer knyttet til utvikling hos barnet.
 - Initiativ til å ta opp saker kan tas av foreldrene selv eller av barnehagepersonalet.

5. Arbeidsmåter, progresjon og fagområdene hånd i hånd

Progresjonsplanene beskriver hvordan barnehagen jobber med de syv fagområdene i rammeplanen. Barnehagen ser fagområdene i sammenheng og legger til rette for arbeidsmåter som bidrar til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir muligheter for å få tilført nye erfaringer og opplevelser. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna utvikler seg, lærer og opplever fremgang.

Barnehagen legger til rette for at barn i alle aldersgruppene får varierte leke- aktivitets- og læringsmuligheter.

I Kurland barnehage har vi aldersinndelte grupper på tvers av avdelingene en gang pr. uke.

På denne måten kan vi jobbe målrettet i forhold til alder, tilrettelegge aktiviteter etter barnas utviklingsnivå og interesser. En annen positiv effekt vi ønsker å se ved aldersinndelte grupper, er at det kan dannes tilhørighet og vennskap på tvers av avdelinger.

Gruppene er fordelt slik:

- Blomster: 2-åringer
- Småkryp: 3-åringer
- Harer: 4-åringer
- Hakkespetter: 5-åringer

5.1 Progresjonsplan - fagområdene

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagen, og som bidrar til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Vi ser fagområdene i sammenheng og alle fagområdene er en gjennomgående del av barnehagens innhold. Vi tar utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene oppleves som meningsfull, læringsrik og morsom del av barnas hverdag.

[Lenke til den enkelte barnehages progresjonsplan](#)

